Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 8 июль чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 136 (1917)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Конституциявий суднинг 1998 йил биринчи ярим йилликдаги иш якунлари, қонун ҳужжатларининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига қанчалик мослигини таҳлил этиш натижалари кўриб чиқилди. Конституциявий суд фаолиятидаги мавжуд камчиликлар қайд этиб ўтилди.

Мажлисда "Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди тўғрисида"ги Қонунининг 19-моддасига мувофиқ Конституциявий судга масалалар киритиш ҳуқуқига эга бўлган давлат органлари ва мансабдор шахслар ўзларининг бу ҳуқуқларидан амалда фойдаланмаётганликлари таъкидланди. Конституциявий суд мажлисларида кўриб чиқилаётган масалалар Конституциявий суд судьяларининг ташаббуси билан киритилмоқда. Шу сабабли судьяларга бундан буён ҳам қонун ҳужжатларини ҳар томонлама ва чуқур ўрганиш, таҳлил этиш асосида кўпроқ ташаббус кўрсатиш ва Конституциявий суднинг мажлисларига масалалар киритишни давом эттириш тавсия этилди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг фуқаролар мурожаатлари билан ишлаш тартиби тўғрисида Низом тасдиқланди. Маълумки, "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ фуқаролар давлат органларига мурожаат этиш ҳуқуқига эгадирлар. Бу ҳуқуқни амалга ошириш мақсадида улар кўпинча Конституциявий судга ҳам мурожаат этмоқдалар. Бироқ, фуқаролар мурожаатларини ўрганиш шундан далолат берадики, бу мурожаатларда кўтарилаётган масалаларнинг аксарияти Конституциявий суд тасарруфига кирмайди ва улар қонун ҳужжатларига мувофиқ тегишли органларга юборилади.

Конституциявий суд Конституцияда ва "Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида"ги Қонунда мустаҳкамлаб қўйилган ўз ваколатларига кўра, фуқароларнинг қонун ҳужжатлари Ўзбекистон Республикаси Конституциясига номувофиқлиги ёки Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларининг нормаларини шарҳлаш масалалари юзасидан мурожаатларини ўрганиб чиқади.

Агар фуқароларнинг бундай мурожаатларини ўрганиш асосида Конституциявий суд судьялари масала тўғри қўйилган, деган хулосага келсалар, унда мазкур масала судьялар ташаббуси билан Конституциявий суднинг мажлисига киритилади.

Тасдиқланган Низом инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг таъсирчан механизмини таъминлаш юзасидан аниқ чора-тадбирларни амалга оширишга қаратилган.

(ЎзА)

АЙЛАНАДИ СОАТ МИЛЛАРИ

СЕШАНБА ХАБАРЛАРИ

● ЯНГИЛИК

ЎЗИМИЗНИНГ ТИББИЁТЧИ-ПЕДАГОГЛАР

Муҳарририятга севимли шоирамиз Кавсар Турдиева шошиб кириб келди.

— Сизларга битта зўр хабар топиб келдим. «Соат миллари»га боп тушади-да ўзиям.

— Хўш-хўш, эшитайлик-чи?

— Яқинда Тошкент педиатрия тиббиёт институтида «Тиббиёт илми педагоглари» бўлими ҳам очилди. Шу йилдан бошлаб ана шу мутахассислик бўйича ҳам талабалар қабул қилинади.

Маълум бўлишича, Марказий Осиё республикалари бўйича ягона саналган мазкур институтда ҳар томонлама билимдон, етук болалар шифокорлари тайёрлашга катта эътибор берилаётган экан. Янги бўлимнинг ташкил этилиши ҳам ана шундай интилиш самарасидир. Бундай мутахассисликни қўлга киритган ёшлар келгусида шифохоналарда ишлашдан ташқари, академик коллеж ва ўрта-махсус тиббий ўқув муассасаларида дарс беришлари ҳам мумкин. Энг асосийси ҳам шунда. Чунки ҳозирги пайтда юқоридаги каби илм масканлари учун тиббиётчи-педагоглар эса ниҳоятда зарур.

● ТАШАББУС

АҲИЛЛИК БОР ЖОЙДА БАРАКА БЎЛАДИ

Андижон шаҳар ҳокимлиги бир қатор ташкилот ва муассасалар билан ҳамкорликда бу ердаги қатор маҳаллалар фаоллари йиғинларида бир хайрли тадбирни бошлади, деб ёзади ўз мухбиримиз О.Шодмоналиев. — Оила йилида маҳаллардаги хонадонлар ва оила аъзолари саломатлигини яхшилаш, улар ўртасида ўзаро аҳиллик, меҳр-оқибатни янада мустаҳкамлаш, жиноятчиликни кескин камайтириш, атроф-муҳитни мусаффо сақлаш муносабатларини шакллантириш мақсадида амалий учрашувлар ўтказилмоқда.

Куни кеча ана шундай суҳбатлардан бири «Обод» маҳалласида бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан шаҳар ҳокимининг муовини З. Абдуллаева «Аёл, оила ва жамият» мавзусидаги фикр-мулоҳазаларини билдирди. «Нуроний» жамғармасининг Андижон шаҳар бўлими раиси С.Шокаримов, ички ишлар бўлими бошлиғи А.Казиев, соғлиқни сақлаш бўлими мудири А.Шодмоновлар эса аҳиллик бор жойда барака бўлиши, тозалик дил равшанлиги экани алоҳида таъкидлашди.

Бундай учрашувлар бошқа маҳаллаларда ҳам ўтказилмоқда.

● ЁЗГИ ТАЪТИЛ

КИРОЙИ ОРОМГОҲ ШУНДАЙ БЎЛСА...

Ота чўққилари мовий осмонга бўй чўзган сўлим Чимён тоғлари бағрида саратоннинг жазирамали кунларида ҳам муздек зилол булоқлар шилдираб, ямяшил яйловлар анвойи гуллар бурканиб ётади. Тоғ томондан эсган оромбахш шабада танга ҳузур бағишлайди. Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводига қарашли «Шарқ юлдузи» оромгоҳи ана шундай жаннатмонанд гўшада қад ростлаган. Узоқдан баҳайбат қоялар қуршовида марвариддек кўзга ташланиб турадиган мазкур дам олиш масканида шинам ҳордиқ хоналари, спорт майдони, емакхона сингари болаларнинг мириқиб дам олишлари учун барча шароитлар мавжуд.

Йигирма беш гектар майдонни ўз ичига олган оромгоҳнинг ўйлакари, теварак-атрофи гулзорга айлантирилган. Мевазор боғда эса ўрик, ёнғоқ, бодом, тоғ пистаси ва олма дарахтлари ғуж-ғуж ҳосилга кирган. Бундай ажойиб манзарани кўриб, атиги ўн икки йил бурун бу жойлар тошлоқлардан иборат бўлганлигига ишонгингиз келмайди. Ҳа, инсоннинг қўли гул, деб бежиз айтилмайди.

Яқинда ана шу оромгоҳ ҳам ёзги таътилга чиққан болакайларни ўз бағрига олди. Аслида, ушбу ҳордиқ маскани бир сменада 350 нафар ўғил-қизга хизмат кўрсатишга мўлжалланган. Лекин мутасадди кишиларнинг саъй-ҳаракатлари натижасида оромгоҳдаги ўринлар сони 450 тага етказилди.

Телефонларимиз:
133-15-22, 133-52-55
133-07-48, 136-37-85

Соат милларини Ғафур ШЕРМУҲАММАД кузатди.

ҲАР БИР КУН ҒАНИМАТ

Деҳқонлар ғўзанинг чиллаcи нима эканлигини яхши билишади. Шу боис бўлса керак, униг ҳар бир кунини ғаниматбилиб, унумли фойдаланиб қолишга ҳаракат қилишади. Буни чуқур ҳис қилган Бўка туманидаги «Бахмал» ширкатлар уюшмаси деҳқонлари ғўза оралариға айни пайтда тўртинчи марта ишлов беришди. Ҳар бир гектар ерга 600 килограммдан аммофос солинди. Озиқланган, суғоа қонган ғўзалар барқ уриб ўсмоқда.

СУРАТЛАРДА: уюшма раиси Мансуржон Сайдуллаев ҳамда бригада бошлиғи Нишонбой Тўраев культивация сифатини кўздан кечирмоқдалар; уюшманинг илғор аъзоси Бахтиёр Қулбозоров.

Ҳ. АВВАЛОВ олган суратлар.

"Ғалла - 98"

Жиззах вилоятининг Дўстлик тумани ғаллакорлари давлатга дон топшириш буюртма-режасини бажарди. Қабул пунктларига 21 минг 100 тоннадан зиёд дон етказиб берилди. Бу ғалабага ижара ширкатлари бирлашмалари ғаллакорлари салмоқли улуш қўшди. Улар гектар бошига ўртача 32-33 центнердан ҳосил кўтардилар.

Сурхондарё вилоятининг Сариосиё ва Денов туманлари деҳқонлари марраға етди. Сариосиёликлар қарийб 10 минг тонна, деновликлар эса 24 минг 200 тоннадан хирмон уйдилар. Сурхон-Шеробод даштида жойлашган Бандихон тумани ғаллакорлари ҳам ғалаба қучди. Давлатга салкам 10 минг тонна ғалла топширилди. Ғалла ўрим-йиғими давом этмоқда.

Қўриқ Улуғнор тумани деҳқонлари Андижон вилоятида биринчи бўлиб давлатга ғалла топшириш буюртма-режасини бажарди. Қабул пунктларига 4 минг 830 тоннадан зиёд сара буғдой — уруғлик дон топширилди. Ўртача ҳосилдорлик 50 центнерга етди. Чўлқуварлар яна 1,5 минг тонна дон янчиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ИНСОНИЯТ ФАХР ЭТГУВЧИ ЗОТ

Тарихда шундай зотлар ўтганки, уларнинг баъзилари билан бир қавм, айримлари бутун бир миллат фахр этади. Лекин Имом ал-Бухорий каби алломалар билан нафақат бир қавм, миллат, балки жамики инсоният фахр этади. Зеро Имом ал-Бухорий ҳазратлари бутун бани башар бахту тинчлиги, поклизлиги, келажаги учун беминнат хизмат қилган, шу йўлда бор куч-қуввати, умрини сарфлаган.

Юртимизда улуғ алломанинг «Ал-Адаб ал-Муфрад» китоблари эълон қилинди. Гапнинг тўғриси, бу китоб миллий педагогикамиз сарчашмаси ҳисобланади.

«Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ»нинг ўзбек тилига тўлиқ таржима қилиниб, нашр этилиши оламшумул воқеадир. Бу шоҳ асар ҳар қандай мақтовдан юқори. Унинг таърифига сўз ожиз.

Дарвоқе, тариқат пирлари Ҳазрат Абдулхолиқ Ғиждувоний, Хожа Ориф ар Ревгарий, Хожа Маҳмуд Анжир Фағнавий, Хожа Али Рометаний, Хожа Бобойи Саммосий, Хожа Сайид Мир Кулол, Ҳазрат Баҳоуддин Нақшбандларнинг таълимотлари асосида мана шу "Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ" туради. Кубровия, яссавия, мавлавия, қодирия, нақшбандия ва бошқа тариқатлар ҳам "Ас-Саҳиҳ"га таянади.

«Эй умматларим! Мен сизларга Қуръони Карим ва сунчатларим (яъни ҳадисларим)ни қолдиряпман. Шу иккисини қаттиқ тутиб, уларга амал қилсангиз, асло тўғри йўлдан адашмайсиз!» — деб ҳазрат пайғамбаримиз саллоллоҳу алайҳи ва саллам айтганлар.

Инсон адашишга, хато қилишга, аниқроқ қилиб айтганда гуноҳ этишга мойил. Ҳаёт йўли сирпанчиқ, ўнқир-чўнқир. Унда турли-туман тўсиқлар бор. Йўл ёқасида жарлар мавжуд. Депсинмай, сирпанмай, уриниб-суринмай манзилга етишнинг иложи борми? Бунда бирдан бир чора "Урватул вусқо" — мустаҳкам тутқичдир. Мустаҳкам тутқични қаердан топса бўлади? Урватул вусқо — Қуръони Карим ва ҳадиси шариф ҳисобланади.

Ҳадисшуносларнинг таъкидлашича, Имом ал-Бухорий болаликлариданоқ Қуръони Каримни, ўн олти ёшга кирганларида етмиш минг ҳадисни, шунингдек, Абдуллоҳ ибн Муборак, Вакиъ ибн Жарроҳ раҳматуллоҳ алайҳиларнинг китобларини тўлиқ ёдлаган.

(Давоми 2-бетда).

БУГУННИНГ ГАПИ

ИШЛАР ҚАЛАЙ? «ҲАМИНЖА!»

Газетада Самарқанд вилояти ғаллакорларининг давлатга дон сотиш режасини барвақт уддалаганлиги ҳақидаги хушхабарни ўқир эканман, бундан икки-уч кун илгариги суҳбатлар ёдимга тушди. Вилоят ҳокими Алишер Мардиев бу кўхна заминда мустақиллик туфайли амалга оширилаётган ишларнинг кўлами, ғаллакору пахтакорларнинг, хўжалик раҳбарлари-ю, туман мутахассисларининг матонатли меҳнатлари ҳақида мухтасар ҳикоя қилди. Сездикки, бу юмушларни жойига бориб кўрмоқ, эшитмоқ, англамоқ жоиз.

Ҳамроҳим — «Народное слово» газетасининг Самарқанд вилоятидаги мухбири Рустам Бобомуродовнинг бир одати бор. Кайфияти яхши бўлса, «Ҳаминжа» деган сўзни кўп такрорлайди. Кейин билсам, бу сўз тожикча бўлиб, «шу ерда» маъносини билдирар экан. Аммо у бу сўзни ўз қиёфасида эмас, «зўр!» маъносида ишлатади. Вилоят ҳокимлигидан чиқишим билан у сўради:

— Ҳаминжами?

Мен ҳам кулиб жавоб қайтардим:

— Ҳаминжа!

Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасидаги мутахассисларнинг фикрича, Самарқандда ғалла ҳеч қачон бу даражада кўп бўлмаган. Гарчанд кеч бўлганига қарамасдан, бошқарма бошлиғи Бердиали Бердимуродов кўнғироқлардан бўшамайди. Вилоят туманларидаги ҳамма кафтдаги чизиқлар каби таниш чоғи унга, тинимсиз қўл-аҳвол сўрайди, комбайнлар, карталар, одамларнинг кайфияти билан қизиқади, маслаҳату кўрсатмалар беради. Айни пайтда Р. Бобомуродов ва менинг саволларимга жавоб қайтаради. Вилоятда «Элита» Ўзбекистон — Ирландия қўшма корхонаси фаолият кўрсатаётганлиги, Тойлоқда 3, Пайариқда 1,5 минг гектар майдон ғалла селекцияси донишмандларига топширилганлиги, биргина "Улуғбек" хўжалигида 102 та навни синаб кўрадиган питомник мавжудлиги, қатто чет элдан келтирилган уруғлар ҳам шу жойнинг ўзида синаб кўрилаётганлиги хусусида, айниқса Самарқанд вилояти бўйича «Улуғбек-600» нави ниҳоятда серҳосил эканлиги тўғрисида тўлиб-тошиб гапириди.

— Бу навлар кам сув ичади, пояси калта бўлганлиги туфайли қаттиқ шамолда ҳам ётиб қолмайди. Бундан ташқари 20 кун кеч пишади, яъни биз эртапишар навларни йиғиб-йиғиб олгунча, бу ўримга тайёр туради. Бу йил Қўшработда «Самарқанд» навларини «Тезпишар», «Саодат», «Сурхон» навлари экилди. Аслида муваффақият фақат навдагина эмас. Жорий йилда меҳнат, яъни оқилона меҳнат ҳам қилинди. Хатто далми майдонларга ҳам самолётда 100 кг.дан азот сепилди. Суғориш, майдонларни бегона ўтлардан тозалаш ҳам кўнгилдагидек кечди.

— Оқилона меҳнат қилинди, деган гапда жон бор, — деди вилоят ҳокимлиги ҳузуридаги қишлоқ агротехникасини назорат қилувчи ва мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси Бобонёз Қиличев. — Ҳар бир майдонга ўз картограммасига қараб муносабатда бўлиш керак. Худди врачлар палатамапалата юриб диагноз белгилаганидек, биз ҳам туманлар бўйича ҳар бир майдонни кузатдик, муаммоларни ўргандик, ўз маслаҳатларимизни бердик. Қишлоқ хўжалигида бугуннинг ишини эртага қолдириб бўлмайди. Бугунми — бугун қилиш керак, билакс, эртага пайд сўз қолишинг мумкин. «Улуғбек-600» навининг афзаллиги шундаки, у сувни кам ичади. Масалан, «Скифянка» навини етти марта суғориш лозим. Бундан ташқари бу нав тез тўкилади. Бизнинг майдалар нав учун эса уч марталик сув кифоя.

Ўтган йили вилоят бўйича ҳосилдорлик суғориладиган майдонларда 22,2, лалмида эса 3,6 центнерни ташкил этган. Бу йил эса ҳозирнинг ўзидаёқ 42 центнер! Хатто, ўша куни уруғчиликлар ҳокимликка сим қоқиб, ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш ҳақ қилганликларини айтишди. Бу, ҳақиқатда ҳам Р. Бобомуродов таъкидлаганидек, «ҳаминжа» эди!

Ҳозир ғалладан бўшаган майдонларда такрорий экин экиш ҳам бошлаб юборилган. Умуман, вилоят бўйича 20-25 минг гектар майдон ана шундай экинлар билан банд бўлади.

Қўшработ туманида 85 минг аҳоли яшайди. Туманнинг умумий ер майдони 216 минг гектар. 158 минг гектарлик яйлови бор. Бу йил қўшработликлар 15 минг 104 гектар майдонда лалми буғдой етиштирганлар. Режаси — давлатга беш минг тонна ғалла топшириш. Бундан ташқари аҳолига ғалла экиш учун беш минг гектар ер шартнома асосида ажратиб берилган. Улар ҳам етиштирган ҳосилнинг муайян қисмини хўжаликларга топширадилар.

Йўл-йўлакай кета туриб, ёнатрофдаги сербошоқ ғаллазорларга тикиламиз. Лалми майдонлардаги шунчалик ҳосил битибдими, демак бу фақатгина табиат инъоми эмас, қўшработликларнинг ҳам самарали меҳнати мевасидир. Теваракка қизиқсиниб боқаётганимизни кўрган туман ҳокими Мансур Қўшбоев йўл ёқасидаги майдонни ҳам кўрдик. Айтишларича, туманда 4 минг гектарга маҳсар ҳам экилган. Каттақўрғон ёғ-мой комбинати билан шартнома тузилган. Бундан ташқари шахсий хўжаликлар ҳам анчагина. Демакки, давлатга пилла сотиш, қоракўл топшириш режаларини ортиғи билан адо этган қўшработликлар чўмичи янада мой бўлиши, табиий. Негаки ҳалемай ғалла режаси тўлади, маҳсарга ўроқ тушади. Йўл ёқасида гул тугаётган ланми ковун-тарвузлар эл дастурхонига ризқ-рўз бўлиб қўшилади.

Очил Қодиров ва Эргаш Жуманбулбул ўғли номли хўжаликлар марказларида биз ажиб бир манзарага дуч келдик. Ҳар иккала хўжаликда «Маънавият ва маърифат» марказлари ташкил этилипти. «Пахтакор» хўжалигида фуқаролар ўтказган маданият ўтказишга ҳизмат ўтказилган. Қўшработ-Нурота йўли ган. Таҳсинга лойиқ томони шундаки, 25-30 хонадан иборат бўлган бу иморатларни маҳаллий аҳоли ҳашар йўли билан тиклаган. Хоналарнинг безжирим безатилганлиги, эшикромларнинг сифатлилиги кишини ҳайратга солади.

— Бу ташаббус вилоят ҳокимидан чиққан, — дейди М. Қўшбоев. — Аммо меҳнатни шу ерлик оддий одамлар қилишди. Бу уммумхалқадан ҳеч ким четда қолгани йўқ.

Дарҳақиқат, туманда сўнгги йилларда ўзгаришлар уз-ўзидан бўлгани йўқ. Туман марказига 45 километрлик масофадан табиий газ келтирилди. Ҳозир газни олов қишлоқлар сари йўл тутган. Йилнинг охиригача аҳолининг 40 фоизи табиатнинг бу неъматидан баҳраманд бўлади. 9 та мактабда қўшимча хоналар қуриб берилаяпти. Ҳозир таъкидлаганимиздек, 11 та қишлоқ врачлик пункти (ҚВП) ҳашар йўли билан тикланди. Мустақиллик байрамига қадар ана шундай яна учта тиббий муассаса биноси қад кўтаради. Биз «Пахтачи» жамоа хўжалигидаги ишга тушиш арафасида турган қишлоқ врачлик пунктини бориб кўрдик. Тоғу қирлар орасида жойлашган бу муассаса шаҳарлардаги касалхоналар билан бўйлашса бўлишгудек. Ҳар қалай, бу иморатнинг ҳар бир бўлаги ҳозир устанинг қўли дан чиққанга ўхшайди.

— Чўпнон бобо айтганидек, қалқ бир дарё экан, денгиз экан, — дейди туман ҳокими. — Уни қайси ўзанга бошласанг ўша ерни обод қилади. Биз бирнчи навбатда одамлар билан тил топишишига ҳаракат қилдик. Уларнинг дарду ҳасратларини тингладик, муаммоларни бартараф этишдан толикмадик. Бора-бора улар ҳам бизга ишонишди, бизнинг бошлаган ишларимизни қўллаб-қувватлашди, олдимизга бир фикр ва таклиф билан кела бошладилар. Айниқса, маҳаллаларимизда иш бутунлай янги йўналишга қўйилди. Хўжаликларда рўйхатдан чиқарилган, бутунлай ярокsiз ҳолга келиб қолган қишлоқ хўжалик техникаларини маҳаллаларга тарқатдик. Бу техникаларга одамлар қайтадан «жон» бағишлашди. Ҳозир эса улар халқнинг корига яраб келмоқда. Эсимда, Кувкалла деган қишлоқда янги қишлоқ врачлик пунктини ишга туширишга бағишланган йиғинда олдимга бир чол келди. Раҳмат болам, деди у, шундай иморатнинг ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмаса сўлар эканку. Биз қишлоқда бир медпункт очиш учун шўро даврида Москвагача бориб келганмиз. Эзмаган жойимиз қолмаган. Аммо барча ҳаракатларимиз зое кетди. Сенга раҳмат дейман, ўғлим; аслида сен эмас, бу иморатни замона қурдик, ўзимиз тикладик. Бироқ сен бизга тўғри йўл кўрсатдинг, бизни бирлаштирдинг.

Марказдаги ободончилик, янги қурилишларни, боғ-роғларни кўрганимизда қила-қила туман худудидан чиқар эканмиз, ҳамроҳим Рустам Бобомуродовга қалай ишорасини қилдим. У бош бармоғини кўтариб «ҳаминжа!» деб қўйди.

Англадимки, унинг ҳам кайфияти яхши, таассуротлари бисёр эди!

Эсирган БОЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАНАЁТГАНДА Қўшработ тумани ҳокими ёрдамчиси Шавкат Жонниқулов таҳририятга сим қоқиб, тумани меҳнаткашлари давлатга ғалла сотиш режасини ортиғи билан адо этганлиги, ҳосилдорлик суғориладиган майдонларда 40, лалмида 9 центнерни ташкил этганлиги ҳақида хабар қилди. Ғаллакорлар ўрим-йиғимни давом эттирмоқдалар, улар туман хирмонини салмоғини яна 2 минг тонна дон билан тўлдиришга жазм этишди.

ИНСОНИЯТ ФАХР ЭТГУВЧИ ЗОТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хўш, Абдуллоҳ ибн Муборак ким? Фаридиддин Atторнинг «Тазкиратул Авлиё» китобларида таъкидланишича, Абдуллоҳ ибн Муборак ҳазратларини шаҳаншоҳи уламо дер эрдилар. Илм ва шижоат, ҳунар ва саховатда назири йўқ эрди. Таснифлари (яъни ёзган китоблари) кўпдир.

Демак, Абдуллоҳ ибн Муборак ўз замонасида барча олимларнинг устоди, илму ҳунар, саховату кароматда тенги йўқ авлиё-аллома бўлганлар.

Суфиёни Сурий, Фузайл Аёздай валийлар эътироф этиб: «Бутун Ғарбу Шарқнинг марди, валийси, келгил!» деб турган бўлсалар, Абдуллоҳ ибн Муборак даражалари, мартаба, мақомлари нақадар олий эканлигини билса бўлур.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, Абдуллоҳ ибн Муборак Имом Бухорийнинг оталари Имом Исмоилнинг устодлари, пирлари бўлган. Абдуллоҳ ибн Муборак муҳаддис ҳисобланади. Ул зотнинг қуйидаги ҳикматлари ибратлидир: «Ҳар кимда адаб йўқдур, суннатдан маҳрум бўлур, ҳар кимки суннатни тутмаса, фарзлардан маҳрум бўлур. Ҳар кимки фарзларни бажармаса, маърифатдан маҳрум бўлур. Ҳар кимки маърифатдан маҳрум бўлса, тавҳиддан маҳрум бўлур...»

Кўриниб турибдики, тавҳиду маърифат, фарзу суннатнинг боши ОДОБ экан. ОДОБ бўлмаса, суннату фарз, маърифату тавҳиддан жудо бўлиш тайин. Аллоҳ билан банда, банда билан инсоният, инсоният билан табиат, бутун коинот орасидаги ОДОБ бу ерда назарда тутилмоқда.

Имом Бухорий «Ал-адаб ал-Муфрад»да мана шу амалларнинг асоси ОДОБга урғу берган. Зеро, Жалолиддин Румий ҳазратлари таъкидлайдиларки: «Ҳайвон билан одам орасидаги фарқ одобдир». Кимки беадаб бўлса, у ҳайвон ҳисобланади. Хўш, одобни, кимдан ўрганса бўлади?

Чашм бикушой, бубин Каломуллоҳро

Оят омад аз Худо маънии Қуръон адаб аст
(Румий).

Мазмуни: Кўзни оч, Каломуллоҳ (Қуръони Карим)га қара, Аллоҳ таолодан «Қуръоннинг маъниси одобдур!» деган оят келди.

Маълум бўлаяптики, оятлар маъниси панду насиҳат, одоб экан.

Пайғамбаримиз Муҳаммад мустафо салоллоҳу алайҳи васаллам эса хуш ахлоқ, одобда бутун бани башарга намуна.

Ҳазрат Имом Бухорийнинг ўзлари ҳам Қуръоний одоб-ахлоқ эгаси бўлган. Зеро, ул зот пайғамбар пайравлари, издошлари эди.

Имом Бухорийнинг тарих олдидаги хизматлари шу қадар улканки, биз XX аср кишилари уни тасаввур қилишимиз қийин.

600 минг ҳадисни жамлаб, 300 минг ҳадисни ёдлаб, шаҳарма шаҳар, гоҳ пиёда, гоҳ уловда кезиб, шунча ҳадислар ичидан 7275 ҳадисни саҳиҳ, эканлигини исбот қилиш – буюк жасорат, улкан ақлу истеъдод. Имом Бухорий мана шундай буюк тарихий вазифани бажарганлар.

Имом Бухорий ислом динининг ривожланишига улкан ҳисса қўшган ва қиёматгача мусулмонларни адашувлардан асрай олган зот ҳисобланадилар.

«Дин – панду насиҳатдан иборатдур!» – деганлар пайғамбар алайҳиссалом. «... Дин одамларда ишонч ҳиссини мустаҳкамлаган. Дарҳақиқат, тўғри! Лекин динни булғасалар-чи? Динни сиёсатга айлантирмоқчи бўлсалар-чи? Унда одамлардаги ишонч ҳисси сусаяди, унақа «диндор»дан одамлар безор. Унақа «диндор» қалбларни поклаб юксалтириш ўрнига, қалбларни булғаб, одамни тубанлаштиради. Ҳаётда минглаб муаммо, қийинчиликларни кўндаланг қилиб қўяди. Умуминсоний ва маънавий қадриятларни ер билан яксон қилади. Лекин бунга дин айбдор эмас, балки калтафаҳм, таъмагир «диндор» айбдор.

Имом Бухорий ҳазратлари мана шундай «диндор»ларнинг фаолиятига қаттиқ зарба бердилар. Аниқроқ қилиб айтганда, динни пок этдилар.

Буюк шарқ мутафаккирлари Саъдий, Ҳофиз, Навоий, Фузулий, Маҳтумқули, шунингдек, улуғ Ғарб алломаси Гётеларнинг «Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ» таъсирида ижод қилгани, асарлар ёзгани бугунги кунда сир эмас.

Улуғ қалбли, донишманд ул Анварий:

Шундай демиш донишмандлар сарвари
Яшаб олгай ҳар жойда, ҳар вақтда соз
Кимки ростгўй, оқилу муросасоз.

Ёхуд:

Тақдир имтиҳон этса, гунг бўл одамзод,
Фойда бермас айласанг минг доду фарёд!

Ушбу мисралар юқоридаги фикримизга далилдур.

Имом Бухорийнинг бу қутлуғ саналарини муносиб кутиб олиш учун Бухоройи шарифда ҳам ибратли ишлар қилинмоқда. Хусусан, Имом Бухорий қадамжо-зиёратгоҳларининг бунёд этилаётгани, вилоятда «Имом ал Бухорий» жамғармасини ташкил этилгани айни муддаодир. Илмий конференция, суҳбат, учрашувлар ўтказиляпти. Лекин бу тадбир, ишлар дарёдан томчи. Улуғ бобокалонимиз олдида биз қарздормиз. «Имом Бухорий юрган йўлларда» халқаро илмий-амалий экспедициясини ташкил этиш, шунингдек, улуғ муҳаддис ҳақида фильм яратиш, «Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ»ни нақшбандия тариқатига таъсири мавзуида илмий тадқиқотлар этиш, буюк бобокалонимиз фаолиятларини ҳар томонлама ўрганиш, тадқиқ қилиш ва халққа етказиш кечиктириб бўлмайдиган вазифаларимиздан ҳисобланади.

Садриддин Салим БУХОРИЙ.

«ХАЛҚ СЎЗИ» ФУҚАРОЛАР ХИЗМАТИДА

ТАҲЛИЛ АДОЛАТЛИ БЎЛСИН

Республикамиз раҳбарияти қишлоқ хўжалигида туб ислоҳотларни амалга ошириш, замон руҳига мос мулкчилик муносабатларини шакллантириш, деҳқоннинг ўз меҳнати натижаларидан манфаатдорлигини ошириш борасида жонбозлик кўрсатаётир. Яқинда бўлиб ўтган Олий Мажлис сессиясида қабул қилинган қонунлар шулар жумласидандир.

Афсуски, шундай шароитда ҳам жойларда эскича фикрлаш кайфиятидан қутилмаган раҳбарлар учраб турибди. Улар деҳқон-фермер хўжаликлари ишини қўллаб-қувватлаш ўрнига турли важ-корсонлар билан ишимизга тўғаноқ бўлишга интилмоқдалар.

Буниси етмаганидек эскича фикрловчи раҳбарлар деҳқон-фермер хўжаликларини ҳамда хусусий тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ўрнига одилона муносабатда бўлмай, баъзи камчиликларни бўрттириб, муаммолар сабабини аниқламай юзаки хулосалар чиқариб, туман ҳокимларига асоссиз таклифлар киритмоқдалар. Жумладан, Самарқанд вилояти адлия бошқармаси орқали Булунғур туман ҳокими номига ёзилган тақдимномани қандай тушуниш мумкин? Унда тумандаги 10-15 та мустақил деҳқон хўжаликларидан бошқа ҳамма, яъни 234 та деҳқон хўжаликлари фаолиятини бир йўла тўхтатиб қўйишни сўраб таклиф киритилган. Албатта, амалда фаолият кўрсата олмаётган, ерга эгалик ҳиссини сезиб ишламаётган кимсалардан ерни қайтариб олиб, улар фаолиятини тўхтатиб қўйиш зарур ва шарт. Барчага бирдай баҳо бермасдан ҳар бир деҳқон хўжалиги иши алоҳида таҳлил этилса бўлмайдими? Шундай қилинса адолатдан бўлур эди. Масалан, «Машъал» деҳқон хўжаликлари уюшмасига кирган 19 та хўжаликнинг иши таҳлил қилиниб, 11 таси фаолият кўрсата олмаганлиги учун туман ҳокимиятининг қарори билан тугатилди. Яхши иқтисодий натижаларга эришганликлари учун бизнинг 8 та хўжалигимиз қолдирилганди. Аммо, юқорида айтилганидек, вилоят адлия бошқармаси ходими эндиликда бу хўжаликлар фаолиятини ҳам тўхтатиш ҳақида таклиф киритибди.

«Халқ сўзи»дан адолатли ҳукм чиқишида ёрдам беришини илтимос қиламиз.

О. МИРЗАЕВ,
«Машъал» деҳқон хўжаликлари уюшмаси раиси;
О. ХОРИНОВ,
«Жўрабек» деҳқон хўжалиги раиси;
Ж. БОЛТАЕВ,
«Жамшид» деҳқон хўжалиги раиси;
А. ЎТАЕВ,
«Фарҳод» деҳқон хўжалиги раиси *(хатга ҳаммаси бўлиб 8 та деҳқон хўжалиги раиси имзо чеккан).*

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

Фарғона водийсида меҳнат қилаётган, изланаётган тадбиркор ҳамда ишбилармонларнинг ўзаро ҳамкорлиги, бамаслаҳат иш юритиши яхши анъанага айланиб бормоқда.

Яқинда Наманган, Фарғона, Андижон вилоятларининг бир гуруҳ тадбиркорлари Фарғонада ўтказилган бизнес-семинарда иштирок этдилар. Унда асосий эътибор хориж мамлакатлари билан замонавий ускуналар, янги технологиялар, бозоргир маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган дастгоҳлар етказиб бериш масалаларига қаратилди.

Анжуманда Германиянинг Шарқий ва Марказий Европа Иттифоқи ишлари бошқарувчиси, доктор У. Дитц бошлиқ хорижий ишбилармонлар ҳам иштирок этиб, бир қатор фирмалар, банклар Ўзбекистон, хусусан, Фарғона водийси тадбиркорлари билан ҳамкорлик қилиш ниятида эканликларини билдирдилар.

ТУҲФА

Гулистон шаҳри кун сайин чирой очиб, кўркамлашиб бормоқда. Айниқса, бир-биридан шинам турар-жой биноларини айтмайсизми?..

«Сирдарёжамхўжқурилиш» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти қурувчилари бунёд этаётган бу уйлар барчага манзур бўлаётир. Бунёдкорлар яқинда шаҳар марказида 40 хонадонга мўлжалланган турар-жой биносини фойдаланишга топширдилар. Оила йилида 40 хонадон соҳиблари уй тўйи қиладиган бўлишди.

Сураткаш мухбиримиз ТОҲИРЖОН ҲАМРОҚУЛОВ олган ушбу суратларда «Сирдарёжамхўжқурилиш» қўли гул бунёдкорларининг саъй-ҳаракати билан қурилган турар-жой биноси ва пардозловчи Расулжон Шокиров акс эттирилган.

ФИКРЛИ ХАЛҚ ЙЎЛИ – ҲАҚ

Сабоқ

ЎзТВда яхши кўрсатув берилаяпти. Президент Ислом Каримов юртнинг етук олимлари, тарихчилар, шоир-ёзувчилар, журналистлар ҳамда зиёлиларни йиғиб халқ тарихи, мафкурамиз ҳақида очиқ-ойдин гаплашаяптилар.

Бу салмоқли, залворли фикр, айниқса, халқнинг келажаги, тақдирини ўртага қўйиб айтилган гаплар, вазифалар мени бироз саросимага солиб қўйди. Бўлар экан-ку, дейман... Мафкурамиз теранлиги учун, одамларнинг маънавий баркамоллиги, миллатнинг яхлитлиги учун миллионлаб кишилар ҳузурида очиқ, аммо аччиқ ҳақиқатни айтиш даври келибдику, дейман. Энди, нақд гап ўрнига ҳаволардан сўз ясаб мақола ёзувчилар, сўзи каби ўткинчи кўрсатув тайёрлаб, халқ олдида майнавозчилик қилувчи айрим «лутф»бозларнинг кўзлари чароқлаб очилиши керак, деган хаёлга бораман. Худога шукур, шундай довюрак ва шижоатли, дунёқараши кенг, ҳар соҳани ипидан игнасигача биладиган донишманд йўлбошчи ва унинг атрофидаги уйғоқ инсонлар бор экан, қадримиз юксалиши муқаррар, деган ўйдан таскин туяман. Излаган ҳақиқатим, топинган манзилимни кўраман.

Халқимизнинг буюклигига шоҳидлик берувчи қўлёзмалар ҳақида, уларнинг жудаям кўплиги, ўрганиш бобида эса ҳали ҳам оқсаётганимиз, қимматбаҳо манбаларнинг анчагина қисми чанг босиб ётгани, халқнинг қадим буюклигини кўрсатиш учун улардан баҳраманд бўлиш пайти келганини, юртбошимиз керак бўлса шу заминда яшаб ўтган алломаларимиз асарлари, тарихий ҳақиқат чироғи саналган қўлёзмалар чет элларда ҳам тарқалиб кетганлигини айтаяптилар. Улар музейларда, институт ва кутубхоналарда сақланаяпти. Шуларни-да бориб ўрганиш керак, деган фикрдан ботиним янада ёришади.

Халқимиз тарихини тўғри кўрсатиш, ҳақиқатнинг қум кўмган қароғига зиё нурини бахшида этиш, ўтмишнинг тўзонларидан уларни авайлаб олиб чиқиш, ўтмишга ростгўйлик билан муносабатда бўлиб, жаҳон маданий цивилизациясидан бугунги кунда ажралиб қолмаслик, ортиқча эҳтирослар жиловини тутиб, босиқ ва вазмин муносабатга киришиш ҳақидаги мулоҳазалар эса ҳозирги авлоднинг тарбиясида бош ўзак бўлиб қолиши зарурлигини англайман.

Президент миллат маънавияти бобида ўзининг аниқ позициясини намоён этаяпти. Мен гўёки юксак савиядаги асар ўқиётгандай ТВга михланаман. Нақадар кескир, тутам ва тўхтамга эга фикрлар... Руҳим кўтарилиб, кўнглим тўлади. Анчадан бери излаётганим, соғиниб қолганим, боламдай азиз, фақат шу маҳалгача юрагимнинг тубида сақланиб келган хоҳиширодам, қарашларим йўли очилганидан тўлқинланаман. Бўларкан-ку, халқ бўлиб собит қолмоқликнинг, ягона куч ва мукаммал мафкура билан юзма-юз келишнинг нурли чоғларини кўриш насиб қиларкан-ку! Боламнинг руҳига, ўйларимга, саодатли яшашимга асос, озиқ, ақлига маёқ бўлади, бу мафкура! Демак, мен йитиб кетмайман. Бир халқнинг, азим бир дарёнинг ўзанини софлайди, бу мафкура. Тафаккуримиз бўлаклари (қоронғуликлари) ёришади, энди.

Юртбоши тафаккур ҳақида тўхталаяптилар. **Қаердаки мафкуравий бўшлиқ вужудга келса, ўша ерда бегона мафкура ҳукмронлик қилиши ҳам тайин. Бунинг исботи учун хоҳ тарихдан, хоҳ замонамиздан кўплаб мисоллар келтириш қийин эмас,** деяпти у киши.

Тафаккур йўлидан тойиш, адашиш йўқликдир, бўшликдир, муаллақликдир. Муаллақ одамнинг илдизи қаерда бўлади? Илдиз нима қилсин, муаллақ одамда. У ҳаволарда пуфакдай учади, сув сатҳида ҳубобдай сузади. Шундай бўлгач, фикрлаш, ўйлаш имконидан мосуво бўлади. Ким нима деса эргашиб кетаверишга маҳкум бўлиб қолганимизни ўзимиз ҳам сезмаймиз. Сезгилар ўлади, руҳ ўлади, англаш туйғуларини қурум босади. Бухавф. Бундан ўзга хатар йўқ. Ҳа, шундай хавотирликни тушуниб олиш мумкин ЎзТВдаги мунозарадан. Давра иштирокчилари ҳам ўз фикрларини баён этишмоқда. Давлат раҳбари бошчилигида маънавий соҳадаги муаммоларга ойдинлик киритилаяпти. Уларга ечим изланаяпти. Бу борада барча эзгу ишларга тамал тоши қўйилди.

Буюк истиқлол, халқ озодлиги учун жонини фидо қилган, ўлимга-да қарши борган Чўлпон, Усмон Носир, Фитрат, Абдулла Қодирийлар... тилга олинмоқда. Орномус, ғурур, шаън ва қадр-қиммат тушунчалари тилга кўчаяпти.

Фикрлар хилма-хил бўлсин. Телевидениеми, газета-журналларми, майли, турли хил фикрлар бериб борилсин... Уларнинг қай бирини олиб, ўзига тегишлисидан хулоса чиқариш одамларнинг ўзига ҳавола, деган эркинлик нафаси уфурган гаплар билан Йўлбошчимиз матбуотнинг ҳақ сўз майдонига айланишига даъват этаяптилар. Мен ўзимча фикр қиламан: қанийди, шу очиқ-ойдин мулоқотни вилоятлардаги маориф аҳли, ўқитувчилар, мураббий ва тарбиячилар тасмага тўлиқ ёзиб олишса... Ўқувчиларга, фарзандларимизга тарих, адабиёт дарсларида, тарбиявий соатларда қўйиб беришса... Бу мулоҳазаларнинг асл моҳияти билан келажак авлодни ошно этишса.

Асл Она-гап айтилди. Юртбоши шундай деяптилар. – **Ҳамма нарса ўткинчидир, халқ қолади.**

Кўрсатув сўнггида Миллат, Ватан, Мафкура, Маънавият, Тафаккур, Тарих, Келажак авлод тушунчалари ҳақида энг улуғ шарҳни, тафсифни шу деб ўйладим – **Ҳамма нарса ўткинчидир, халқ қолади.** Мана биз ахтарган гап. Мана биз излаган ҳақиқат.

Кўчкор НОРҚОБИЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЧЎЛГА СУВ КЕЛДИ

Навоий вилояти Нурота туманидаги "Нурота" жамоа хўжалиги аҳолисининг эзгу орзуси ушалди. Хўжалик қишлоқларига тоза ичимлик сув келтирилди. Бу ердаги "Об-ҳаёт ЛТД" фирмаси жамоасининг саъй-ҳаракати билан беш километр сув қувури тортилди. Барча харажатларни Навоий вилоят "Қоракўлсаноат" уюшмаси ўз зиммасига олган.

ЯНГИ ШИФО МАСКАНИ

Конимех туманида қишлоқ инфраструктурасини ривожлантиришга жиддий эътибор берилаётир. Жумладан, куни-кеча Ҳ. Олимжон номли жамоа хўжалигида янги қишлоқ врачлик пункти ишга тушди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу шифохонада оналар ва болалар, шунингдек, жарроҳлик, асаб, кўз касалликлари ва бошқа даволаш бўлимлари мавжуд.

Ёркул УМАР,
ЎзА мухбири.

ФИРИБГАР

– Филдай гавда-ю, туядай бўй билан қарз сўраганингиз нимаси? Муллажирнинг дегани ўзидан-ўзи оқиб келавермайди. Бордию каллададан натижа чиқмаса, тилни ишга солинг. Дўппи айлангунча мол-дунёнинг тагида қолмасангиз, мана, мен кафил – кўкрагига муштлади Турсунбой.

– Тушунмадим, - лабини буриб, елкасини қисди қарз сўрагувчи.

– Соддалик ҳам эви билан-да, биродар. Биласиз, қиморвоз шашқолини тақиллатиб, фирибгар лақмаларни лақиллатиб пулини олади. Бир хил мансабдор қўл остидагиларга бақириб, яна бир хили омбор мудирини чақириб чўнтагини қоқади. Деҳқон томорқасидан, савдогар сармоясидан, муаллим қўлидаги бўр билан, ошпаз ўчоқдаги кўр билан тирикчилигини ўтказади.

– Агар сир бўлмаса ўзингиз...

– Бизми? – лабини суҳбатдошининг қулоғига теккизгудек бўлиб шивирлади Турсунбой, – хожатбарормиз. Тадбиркору ишбилармонлардан маслаҳатимизни аямаймиз. Борди-ю, уларнинг ишлари юришмай, депсиниб қолганидан хабар топгудай бўлсак, дарров жонига аро кирамиз. Балиқчи туманидаги Чинобод қишлоғида «Очил-ота» кичик корхонаси бор, эшитганмисиз?

– Биз кичик одаммиз, ака, - хижолатомуз бўлиб қизаринди бояги соддадил. – Қаерда қайси корхона-ю фирмалар борлигини сиздай катталар билади-да, бизга йўл бўлсин.

– Яшанг, бизбоп одам экансиз. Сизниям қўллаганим бўлсин. Бир умр эслаб юрасиз, - кафтларини бирбирига ишқалади Турсунбой. – Шу десангиз «Очил-ота»ни бир қўллагимиз кеп қолди. Унинг бошлиғи Ғанижон Очиловга учрадик. «Пахта банки»нинг Чинобод бўлимидан 7 миллион 520 минг сўм кредит олсангиз ишингиз ўз-ўзидан юришиб кетади, деб йўл кўрсатдик.

– Ғанижон нима дейди?

– Касалнинг тузалгиси келса табибнинг ўзи оёғи билан кириб келаркан деганича бизни қучоқлаб олса бўладими.

– Кейин нима бўлди?

– Қайси марди – майдон шунча пулни олиш учун «кафолат хати» беради, деганича ер чизиб қолди. Мана, биз бормиз, сиз айтган ўша хатни қўлингизни совуқ сувга теккизмай келтириб берамиз дедим.

Ўғилбола битта гапиради. Суғурта компаниясидан «кафолат хати» олиб Ғанижоннинг қўлига тутқаздим. Ана энди банкдан етти ярим миллионни қуртдай санаб олиб, хоҳлаган ташкилотдан бозори чаққон молларни харид қилишингиз мумкин, дедим.

– Боши осмонга етгандур бояқишнинг?

– Нимасини айтасиз. Унинг хурсанд бўлганини кўриб ке, савобини яримта қилмай дедим. Ҳали харид қилмаган 7,5 миллион сўмлик моддий товар бойликларини кўтарасига ўзим сотиб олмоқчи бўлдим. Фойдаси ўзингизга сийлов, яхшилигимни бир умр унутмассиз деган эдим, рози бўлди. Олди-берди ҳақида шартнома туздик.

– Ундан кейин-чи?

Шу ўринда Турсунбой навбатдаги ўлжасини ўзининг фириб ишларига ўрай турсин-да, воқеанинг давомини биз гапириб бера қолайлик. Айтишларича, қуён туққач боласига «энди ҳар уч ойда кўринамиз», дея хайр-маъзурни ҳам насия қилиб жуфтакни ростлаб қолар экан. Турсунбой Бозоров ҳам Ғанижонни лақиллатиб, катта миқдордаги товар бойликларини қўлга киритгач, уларни бозорга олиб чиқиб сотди-да, нақд пулга айлантирди. Мақсадига эришгач, қорасиниям кўрсатмай гумдон бўлди.

Қанд ўрнига қалампир чайнаб қолган Ғанижон «Турсунбойни кўрган борми?» дея маҳаллама-маҳалла, ташкилотма-ташкилот зир югуриб юрган кунлари Т. Бозоров қўшни Қирғизистоннинг Жалолобод вилоятидаги «Мая» корхонаси бошлиғи Роза Ле билан республикамиз тартиб-қоидаларига хилоф равишда битим тузиш билан машғул эди.

– Мен, «Очил-ота» кичик корхонаси вакилиман, - ёлғонни ямламай ютди доғули. – Мана, корхонанинг муҳри штампи босилган ҳужжатлар.

– Қўлингиздан келса пиёз уруғи топиб беринг, – ўз хизматини таклиф этди жалолободликлар.

– Қанча?

– Иложи бўлса, ўн етти тонна.

Ғанижонга билдирмай «Очил-ота» корхонаси номидан қалбаки шартнома тузилди ва айтилган миқдордаги пиёз уруғи бериб юборилди.

Иш хамирдан қил суғургандай осон кўчгани қаллобни ҳаволантирди. Бу сафар у «Халқ банки»нинг Избоскан тумани бўлимига йўл олди. Банк ходимларига ўзини «Старт» корхонаси раҳбари бўламан деб таништирди. 1.750 минг сўмлик кредит олиш ниятида эканлигини айтди. Банкдагилар кафолат хати талаб қилишди. Турсунбой чойнинг ҳовури кўтарилгунча бўлмай «Старт» корхонаси ҳамда суғурта компанияси томонидан берилган «кафолат хати»ни келтирди.

Банкдагилар Т. Бозоровнинг шахсини яхши аниқламай, «Старт» деган корхонанинг хўжалик фаолиятини обдон суриштирмай катта миқдордаги кредитни бериб юборди. Ҳолбуки «Старт» кўпдан буён бутунлай ишламаётган эди. Турсунбой юқоридаги пулни «Андижон-93» кичик корхонасига ўтказиб, 17,5 тонна калава ипи олди ва уни сотиб, нақд пулга айлантирди. Пул унинг нафс ўпқонига тушиб кетди.

Қаллобликда шайтонга дарс бергудай тажриба орттирган Турсун Бозоров Алининг дўпписини Валига кийгазишда устаси фаранг Арсен Жалилов билан топишиб қолди. Бунга қадар Арсен Ибн-Сино номли даволаш ва маслаҳат бериш марказига раҳбарлик қилар эди. У «Пахта банки»нинг Андижон туманидаги Куйганёр бўлимидан уч миллион сўм кредит олади ва турли корхоналардан харидоргир мол-матоҳлар харид қилиб, уларнинг барчасини ҳеч бир ҳужжатсиз Турсун Бозоров ҳамда «Чорвадор-1» фирмаси бошлиғи Ҳамид Мамадалиевларнинг тасарруфига ўтказади. Бу маҳсулотлар бозорда сотилиб, нақд пулга айлангач уч қаллоб ўртасида ғойиб бўлди.

Қаллобларнинг қинғир ишларини, уларнинг домига илинганлар сони, давлатга, кичик корхона ва фирмаларга етказган зиёнини бармоқ букиб санаб поёнига етиб бўлмайди. Қоронғида топишганлар ўзаро жиноий тил бириктириб, ўзгаларнинг жуда катта миқдордаги мулкини ўзлаштириш, талон-тарож қилиш билан мунтазам машғул бўлишган. Бундан ташқари, улар туппа-тузук идораларда ишловчи масъул ходимларнинг содда ва лақмалигидан фойдаланиб, мансаб ваколатини суиистеъмол қилган, хизмат сохтакорлиги, тартиб-қоидаларга хилоф равишда валюта олиш ва ўтказишга қўл уришган, солиқ ва бошқа тўловларни тўлашдан бўйин товлашган. Яна йирик миқдорда пора бериш, ўзгаларнинг муҳр ва штампларидан фойдаланиш, қалбаки ҳужжатлар тайёрлаш каби ғайриқонуний ишларга бош-қош бўлганлар.

Бу каби ярамасликларга гулдан нозик бўлган аёлларнинг ҳам қўшилганликларига нима дейсиз. Вилоят «Хизмат» ҳиссадорлик жамиятига қарашли «Тикувчи» ишлаб чиқариш корхонасининг бош раҳбари Зиёда Солиева давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ҳудудий бошқармасидан етти миллион сўмлик вексель олиб, унинг 1,6 миллион сўмлигини ҳеч қандай ҳужжатсиз турли ташкилотларга, корхона ва муассасаларга ўтказади. Эвазига мол-матоҳлар олади. Турсунбой билан биргаликда уларни сотиб, нақд пулга эга бўлади ва ўзлаштириб юборади.

Турсун ва унинг ҳамтовоғи Ҳамид Мамадалиев Қорасув шаҳридаги «Ҳалоллик» фирмаси бошлиғи Турғунбой Мирабдуллаев, шу шаҳардаги «Равшан» савдо ишлаб чиқариш фирмаси раҳбари С. Шарофиддинов ва бошқаларни ҳам айнан юқоридагидай алдайди.

– Оғзингизда қатиқ уйитганмисиз, ўйланиб қолдингиз?

Турсун Бозоровнинг қаршисида боядан бери бир нима деёлмай турган тадбиркор ниҳоят тилга кирди:

– Сизга ўхшаб филдай гавда-ю, туядай бўй билан фирибгарлик қилиб юргандан, қанчадан қанча бегуноҳ кишиларни қақшатгандан, уларнинг ҳалол насибасига чанг солгандан кўра...

– Нималар деяпсиз, – ранги-қути ўчди собиқ «Старт» корхонасининг раҳбари Турсун Бозоровнинг, – мен бузоқнинг ҳақи бор деб сигирнинг сутиниям ичмайдиган пок одамман. Иши юришмай қолганларга йўл кўрсатувчи, холис ёрдам берувчи мусичаи беозорман, ука!

Изоҳ: Куни кеча Т. Бозоровнинг иши судда кўрилиб, у 20 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОНГЛИ ТУРМУШ — ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ БОШ МЕЗОНИ

Биз, бугунги ўзбек ёшлари ўзига катта имкониятлар берилган, теварагида доно, бағри кенг, меҳрибон ва айни пайтда талабчан суянчиқлари бўлган бахтиёр авлодмиз.

Тўғрисини айтсам, Президентимизнинг иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватловчи "Умид" жамғармаси томонидан "биринчи қалдирғочлар" қаторида АҚШга ўқишга юборишга қарор қилинган, кўп ўтмай уммон ортига жўнаётган пайтим бу масъулиятни ҳозиргидек теран англамаган эдим. Бир маҳаллар хорижда таҳсил олиш, бунинг баробарида дунёни кўриш юртдошларимиз учун ушалмас орзу эди. Мустақиллигимиз шарофати билан бу оддий ҳолга айланиб бормоқда.

...Тақсимот бўйича АҚШнинг Алабама штати университетига йўлландим. Дастлаб кўнглимда бироз безовталик бор эди. Чунки, нима бўлганда ҳам Америка - катта давлат. У ерда ўқиш қандай кечади, америкалик тенгдошларим билан тенгма-тенг ўқиб-ўрганишга қурбим етармикин, деган саволлар мени ўйлантирмаслиги мумкин эмасди. Лекин, кейинчалик ҳаяжонлар ортда қолди, ҳаммаси бирма-бир изга туша бошлади. Ватанга, катта ишонч билдирган Президентимиз ва умид боғлаган халқимиз олдига ёруғ юз билан қайтиш саодатидан бебаҳра қолмаслигимни сездим.

Америкада таълим тизими бутунлай ўзгача экани, инглиз тилини ҳали мукаммал даражада эгалламаганим озгина қийинчилик туғдирган бўлса-да, тез орада барчасини ўзлаштириб кетдим. Тенгдошларим, домлаларимнинг ҳам менга меҳри оша борди. Ўқиш давомида эришган муваффақиятларим бизларни бир-биримизга яқинлаштирган бўлса, бўш вақтларда ўтказилган турли қизиқарли тадбирлар дўстлигимизни мустаҳкамлади. Ўша кунлари мен билим ва умумий савиям ортганидан ташқари, ўзга юрт, ўзга халқ, ўзга одату анъаналарни бевосита ўргандим, Ватанга меҳрим ортди, энг муҳими, тафаккур ва дунёқарашимда катта ўзгаришлар юз бера бошлади.

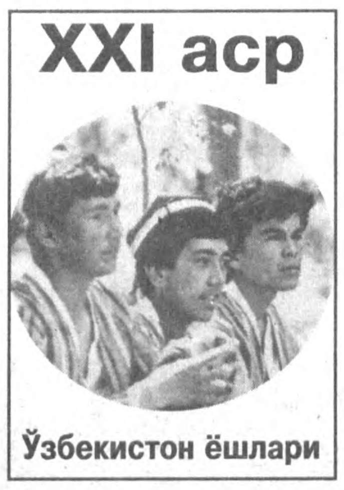

Президентимизнинг онгни, тафаккурни ўзгартирмай туриб, кўзланган олий мақсад - озод ва обод жамиятни барпо этиб бўлмайди, деган сўзлари қалбимда чуқур ҳаяжон ва буюк эътироф ясаганининг сабаби ҳам шу. Зеро, йўлбошчимиз таъкидлаганидек, онгли турмуш, ҳақиқатан ҳам, жамият ҳаётининг бош мезонидир.

Дарвоқе, ўзим ҳақимда қисқача сўз. 1978 йилда туғилганман. Ҳозир Ўзбекистон ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкида тажриба орттираяпман.

Таътил ниҳоясига етгач, АҚШда таҳсилни давом эттириб, Ўзбекистонга малакали мутахассис бўлиб қайтиш ниятидаман. Зеро, озод ва обод Ватан барпо этиш ишига ҳисса қўшиш биз, ёшлар учун шарафли вазифадир.

Хуршиджон ШАМСИТДИНОВ,
АҚШнинг Алабама штати университети III курс талабаси.
(ЎзА)

✲ **1998 йил — Оила йили** ✲

УЛУҒЛАР — УЛУҒЛАЙДИ АЁЛЛАРИНИ

1998 йилни «Оила йили» деб эълон қилар экан, муҳтарам юртбошимиз Ислом Каримов аёлнинг ҳаётда тутган ўрнига алоҳида тўхталиб, «Оила муқаддаслигини таъминловчи омил — Она, аҳли аёлнинг покизалиги, меҳру мурувввати. садоқати ва вафодорлигидир», дегандилар.

Аёл зиммасига эса инсон наслини давом эттириш, жамият тараққиётида иштирок этишдек вазифа ва шараф юклатилган. Шу боис ҳам қадим-қадимдан уни эъзозлаб келганлар. Ҳатто муқаддас Қуръони Каримда ҳам аёл ҳақида: «Жаннат оналар оёғи остидадир» деб таъкидланган. Буюк ҳукмдор Амир Темур ҳам аёлларга чексиз иззат-ҳурматда бўлган ва ҳамиша «Аёлни улуғ кишилар улуғлайдилар, пасткаш кишилар эса хўрлайдилар», деган ақидага амал қилган.

Одатда, кўзланган довонга етганда орқага қайрилиб, босиб ўтилган йўл сарҳисоб қилинади. Шу маънода, улкан орзу-умидлар, режалари билан XXI асрга юзланиб турган ўзбек аёли босиб ўтган йўлга назар ташларканмиз, унинг ҳаёти мустақиликк а эришганимизча машаққатларга тўла кечганининг, гувоҳи бўламиз. Қизиғи, хотин-қизлар эмансипациясининг тарихи ниҳоятда қизиқарли, айни пайтда, жумбоқ масалалардан бири бўлиб келмоқда. Бунинг сабаби эса собиқ коммунистик мафкуранинг ушбу масалани ҳал этилган, «ёпиқ» муаммо, деб эътироф этганлигидадир.

Мустақиллик туфайли бизга эндигина ойдинлашаётган ҳақиқатни фаранг олимлари асримизнинг 30-50-йилларидаёқ илмий тадқиқ этишиб, бу ҳақда очиқ ёзган эдилар. Республикамиз Президенти Ислом Каримов Франгистон Президенти билан Парижда бўлган учрашувда шундай деган эди: «Фарангистонда бир неча асрлардан буён бизнинг тарихимиз, маданиятимиз, тилимиз, буюк аждодларимиз мероси хусусида чуқур тадқиқотлар олиб борилаётганини мамнуният билан таъкидлайман. Фаранг шарқшунослари бу соҳада кашшофлик қилдилар ва ажойиб натижаларга эришдилар».

Фарангистон тадқиқотчиларининг бошқалардан фарқи шу эдики, улар ўз тадқиқотларини четдан туриб матбуот хабарлари ёки эшитганларига асосланиб эмас, балки Ўзбекистонга келиб, унинг шаҳар ва чекка ўлкаларида яшаб ўзбек халқининг турмуш тарзини, мамлакатнинг ижтимоий ва иқтисодий аҳволини, урф-одатлари ва анъаналарини чуқур ўрганиб яратганлар. Булар Ж. Кастанье, П. Тюбер, В. Монтей, Д. Реми, А. Вермсер, Л. Мамиак, А. Беннингсен, Л. К. Шанталь, Э. К. д. Анкосс, С. Зейон, А. Аллег каби ўртаосиёшунос тадқиқотчи олимлар эдилар.

1970 йилларда Ўзбекистонга келган хорижлик меҳмонларга хотин-қиз механизаторларининг саркардаси, икки марта «Социалистик меҳнат қаҳрамони» Турсуной Охунованинг озод ўзбек аёли тимсоли сифатида кўз-кўз қилиниши ўзига хос «мода»га кирган эди. Менинг ўзим ҳам ана шундай воқеалардан бирининг гувоҳи бўлганман.

1972 йилнинг кузида бир гуруҳ фаранг олимлари билан Турсуной Охунованинг даласига ташриф буюрдик. Номи ҳар куни радио, телевидениедан тушмайдиган қаҳрамонимиз қийғос очилган пахтазорда якка ўзи машинада пахта терарди. Огоҳлантирмасдан борганимиз учун опа бироз шошиб қолди, аммо тезда ўзини қўлга олиб, теримни тўхтатди-да тўладан келган гавдасига номуносиб чаққонлик билан машинадан сакраб тушди ва ҳар биримиз билан қўл бериб кўришди. Опа бошини оқ чит дуррача билан танғиб боғлаб олган, эгнида олд бурмаси орқасига тортилиб кетган қизил гулли чит кўйлак. Лозими почасини катта кирзавой этигининг кўнжига тиқиб қўйган, чанг, тер ва иссиқдан бўғриқиб кетган юзлари яна ҳам қорайиб кетгандек кўринарди. У бизни дала шийпонига таклиф этди. Шийпонда 65-70 ёшлардаги онахон — қаҳрамонимизнинг волидаси ерўчоқда қизи ва невараларига тушлик тайёрлар, уй ичи ивирсиб ётарди. Эндигина атак — чечак юра бошлаган ўғилчасининг гирянлангоч, бунинг устига, ҳамма ёғи лойга беланган ҳолда юрганидан, уйнинг ивирсиб ётганидан жуда ҳижолат бўлган опа меҳмонлардан узр сўрагандай «нафақат ўзингга, ҳаттоки уйга, болангга қараш учун ҳам вақт етишмайди», дедилар.

— Ахир ўзингиз учун, болангиз учун озгина вақт ажратсангиз, ишга сал кечикиброқ борсангиз бўлмайдими? — сўради меҳмонлардан бири.

— Нималар деяпсиз, кеча райкомдан келишиб, белгиланган режани 5 кун ичида бажариб, бу ҳақда Москвага ўзим хабар беришим кераклигини айтишди. Шунинг учун ҳам ҳар куни тонг ғира-ширасидан кун ботгунча, ҳатто тунги ойдинда ҳам пахта тераяпман. Ўзим ҳам чарчаб кетдим бундай ҳайбаракаллачиликдан, — дедилар опа уф тортиб.

Фарангистонлик меҳмонлар эса опани ҳар томондан чиқиллатиб расмга туширишар, делегация раҳбари ён дафтарчасига «Турсуной — совет аёли рамзи» деб ёзиб қўйди ва менга қараб «тўғрими?» деди. Мен унинг бу билан нима демоқчилигини тушундим-у, аммо сўзларини таржима қилмадим. Чунки фидойилигини тўғри баҳоламаган меҳмонлардан опа хафа бўлиб қолишлари мумкин эди. Бу фидойилик эса опага қанчалар қимматга тушганини ҳаммамиз яхши биламиз.

Тоталитар тузум даврида аёл қадри шу тариқа баҳоланиб, хотин-қизлар масаласига фақат бир томонлама — ишчи кучи сифатида ёндошиш, социалистик муваффақиятлар изидан қувишлар хотин-қизлар масаласида, улар тақдирида ўз асоратини қолдирди.

Шукрки, истиқлол ҳаётимизни тубдан ўзгартириб юборди. Ўз навбатида, хотин-қизлар масаласида ҳам талайгина ижобий ўзгаришлар рўй берди. Республика Хотин-қизлар қўмиталари, ишбилармон аёллар, ҳуқуқшунос аёллар, иқтисодчи аёллар, олима аёллар ассоциацияларининг ташкил топиши ва уларнинг хотин-қизлар орасида олиб бораётган фаолиятлари ҳам фикримизнинг гувоҳидир.

Очиғи, орамизда ҳали ҳам аёлнинг вазифаси бола тарбиялаш, рўзғор юритишдан иборат, деган фикрдаги одамлар учраб туради. Бу мутлақо нотўғри фикр. Чунки, давлат ҳар қанча қудратли бўлмасин, унинг маънавий асослари пишиқ бўлмаса, унда аёл иштирок этмаса, бетакрор ва қадимий қадриятларни тиклаш, халқнинг маънавий ва руҳий эҳтиёжларини қондириш,баркамол жамият қуриш мумкин эмас.

Дейдиларки, мамлакат тараққиёти аёлнинг жамиятда тутган ўрнига қараб белгиланади. Қайси юртда аёлларга эътибор юксак бўлса, ўша юрт йигитларининг қадди тик, тилаклари ижобат бўлади. Аммо ҳаётда ҳамиша хотин-қизлар муаммолари ҳам у ёки бу даражада мавжуд бўлади, албатта. Бундан кўз юммаслик, ўтмиш хатоларини такрорламаслик учун керак.

Гулпошша ЭРГАШХЎЖАЕВА,
тарих фанлари номзоди.

ДАРОМАД ОШМОҚДА

Турмушимизнинг кундан-кунга равнақ топиб бориши замонамизнинг тадбиркорларига ҳам боғлиқ албатта.

Гапнинг сирасини айтганда, мустақил юртимизнинг бугуни ва келажагини ишбилармону тадбиркорларсиз тасаввур этиш қийин.

Пахтаобод туманидаги «Салом» хусусий фермер хўжалиги аъзолари ана шундай тадбиркорлар сирасига киради. Фермер хўжалиги раҳбари Абдусалом Умаров ҳар бир ишда бош-қош. Шу кунларда хўжаликда юз бошдан зиёд қорамол парваришланмоқда. Мавжуд 42 бош говмушнинг ҳар биридан кунига 25-30 килограммдан ошириб сут соғиб олишга эришилаётир. Ўтган йили фермер хўжалиги аъзоларининг соф даромади 500 минг сўмни ташкил этган бўлса, бу йилги режа янада залворли.

СУРАТЛАРДА: *Акмалжон Умаров соғиб олинган сутнинг ёғлилик даражасини аниқлаётган пайт: фермер Абдусалом Умаров ва соғувчи Зарифа Пўлатовалар.*

Ш. ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар.

БАДИИЙ САЛОН ОЧИЛДИ

Андижонда Ўзбекистон Республикаси Бадиий академияси вилоят бўлимининг саъй-ҳаракати билан бадиий салон очилди. Бу ерда рассомлар, кулоллар, мисгарлар, ўймакор усталар, кандакорлар ва бошқа ҳунармандларнинг ижод намуналари савдо-кўргазмага қўйилади. Янги санъат маскани вилоят меҳнаткашлари ва меҳмонларни Андижон заминида фаолият кўрсатаётган ижодкорларнинг янги асарлари билан таништирибгина қолмай, балки уларни харид қилиш имконини ҳам беради.

К. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

Бизнинг суҳбат

"САРА" УЯЛИ ТЕЛЕФОН ОММАВИЙ БЎЛА ОЛАДИМИ?

Мобиль алоқанинг ривожланиш истиқболлари

Шу йилнинг кузида, Россия Федерацияси, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистонда AMPS стандартида уяли алоқа тармоғини ривожлантириш ва ишга солиш билан шуғулланадиган, таркибига 60 дан ошиқ компанияни бирлаштирган "Ассоциация-800" ўзининг навбатдаги анжуманини Тошкентда ўтказишни мўлжалламоқда. Абонентларни сифатли мобиль алоқаси билан таъминлайдиган операторлар ва инвесторларнинг саъй-ҳаракатларини мувофиқлаштириш — ассоциациянинг бош мақсадидир.

Биз мобиль алоқаси ривожланиши истиқболлари ва "Ассоциация-800" ўзининг навбатдаги анжуманини нега айнан Ўзбекистонда ўтказишни мўлжаллаётганини сабабларини билиш учун унинг ижрочи директори Владимир Павловга мурожаат қилдик.

— Шу йилнинг март ойи охирида ўтказилган "Мобиль тизими-98" 3-бизнес-анжуманига тайёргарлик кўраётиб, қиёсий таҳлил ўтказган эдик. 1996 йилнинг 1 январига келиб, бутун дунёда уяли тармоқнинг 85 миллион абоненти бор экан, 1997 йилнинг 1 январида эса уларнинг сони 125 миллионга етган. Буни қарангки, унинг тенг ярми "бизнинг AMPS/D-AMPS стандартидан фойдаланади.

Мисолларга мурожаат этайлик: ўтган йилнинг биринчи ярмида Бразилияда абонентлар сони қарийб уч баравар кўпайди ва 3,5 миллионга етди. Исроилда 2,3 марта ўсди ва 1,5 миллионга, Канада ва Аргентинада деярли икки баравардан ошиб, мос суратда 3,7 ва 1,25 милионга, Мексикада 1,7 марта ўсиб, 1,35 миллионга етиб қолди. Ҳатто ҳар беш кишидан бири уяли телефонга эга бўлган АҚШда айни даврда абонентлар сони 7 миллионга кўпайиб, мижозлар, умумий сони 50 миллондан ошиб кетди. Ҳар тугул камайиш суръати сезилмаяпти. Булар бундан бир йил олдин тўпланган рақамлар, ҳозирги пайтда дунё бўйича уяли алоқа тизимидан фойдаланётган абонентлар сони 200 миллиондан ошгани эҳтимолдан йироқ эмас. Уларнинг ярмидан кўпи AMPS ни маъқул кўришмоқда.

Энди «Ассоциация-800» ўзининг навбатдаги анжуманини нега Тошкентда ўтказишга қарор қилгани масаласига келсак, унинг сабаблари кўп. Аммо мен бу ўринда унинг асосийлари ҳақида тўхталмоқчиман.

Уяли алоқа тизимининг ривожланиши Москва, Санкт-Петербург ва Тошкентда қарийб баравар бошланган эди. Мобиль телефон бўйича илк алоқа 1992 йилнинг ўрталарида, бир пайтда ўтказилди. Ўзбекистонда эса бу воқеа Мустақиллик байрами арафасида юз берди ва у бир неча ой ичида амалга оширилди. «Ўздунробита» қўшма корхонаси ишни уяли алоқа хизмати нима эканини тушунтириб берадиган ҳужжат, моддий техника базаси бўлмаган бир шароитда бошлади... «Ўздунробита» қўшма корхонаси ташкилотчилари ва раҳбарларига қойил қолмоқ керак. Улар мавжуд инженер-техник ходимлар орасида иқтидорли мутасаддиларни танлаб олиш баробарида тез орада уларни қайта тайёрловдан ўтказди, дунё миқёсида тўпланган тажрибаларни таҳлил қилдилар ва уларнинг энг яхши жиҳатларини ўзларида синаб кўрдилар.

Айнан «Ўздунробита» қўшма корхонаси раҳбарияти юқори малакали кадрлар ва техник муаммоларни ечиш билан чегараланиб қолмади. Ўзларининг бу соҳада биринчи бўлганидан унумли фойдаланилган, ҳудудий бозорни эгаллаб олиш ва ўзлаштиришда асқотди. Бозорни ўзлаштириш жадал суръатлар билан олиб борилди. Амалиётда иш анъанавий уяли алоқани жорий этишдан бошланди. У ҳар жиҳатдан рақамли уяли алоқадан ожиз эди. 1994 йили анъанавий алоқани рақамли алоқага ўтказиш поёнига етказилди, натижада абонентлар сони уч баравар ошди. Икки йил олдин МДҲ мамлакатларининг 70000 дан зиёд абоненти «Ўздунробита» қўшма корхонаси тармоғидан фойдаланиш имконига эга эди. Ўтган йили эса Марказий Осиёда биринчи бўлиб, уяли алоқанинг учинчи авлоди — DAMPS IS-136 тизими ишга туширилди. Ҳозирги пайтда «Ўздунробита» қўшма корхонаси абонентлари ўсиш суръати ва хизмат кўрсатиши миқдори бўйича МДҲ мамлакатлари орасида учинчи ўринни эгаллаб турибди. Боз устига мазкур қўшма корхона МДҲда биринчи бўлиб ассоциациянинг бошқа корхоналарга нисбатан илдамлик қилиб, Ўзбекистонда автоматик роуминг қўллади. «Ўздунробита» тармоғи Ўзбекистон ҳудудининг 90 фоиздан ошиқроғи — 700 та шаҳар ва аҳоли масканларини қамраб олган. Бугунги кунда мобиль алоқаси республика иқтисодиёти ривожининг муҳим қисмига айланган. Масалан, «Ўздунробита» қўшма корхонаси Асака шаҳридаги автомобиль заводи ва Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи каби йирик саноат корхоналари қурилишини сезиларли даражада алоқа билан таъминлади. Шу боис «Ўздунробита»ни ғирт тижорат корхонаси деб ҳисоблаш ноўриндир. У ҳақли равишда миллий оператор мақомига арзийди. Чунки у ўз мамлакат манфаатлари деб яшамоқда ва унинг устивор соҳалари корхонанинг асосий вазифасига айланмоқда. «Ўздунробита» мобиль алоқаси ҳар бир қурилиш майдонига етиб борди. Ўзбекистон Республикасининг ўзидагина «Ўздунробита» 20000 абонентга эга, уларнинг деярли тенг ярмини жисмоний шахслар ташкил этади. Бу кўп жиҳатдан Президент Ислом Каримов номи билан боғланаётган иқтисодий ислоҳотларнинг муваффақиятига ёрқин мисолдир. Унинг раҳбарлигида ҳукумат олиб бораётган иқтисодий ислоҳотлар самара келтирмоқда. Президентнинг дунё ҳамжамиятидаги шахсий обрў-эътибори, ошкора иқтисодий сиёсати чет эл сармояларига кенг йўл очиб берди. Бундан етти йил аввал пайдо бўлган «Ўздунробита» қўшма корхонасига тўнғич корхона сифатида муайян имтиёзлар яратиб берилган эди. Корхонанинг америкалик ҳамкорлари буни тўғри тушунгани ва баҳолай билгани унинг янада ривожланишида зуҳур этди. Ҳамкорлар келажакка юз тутиб, бир лаҳзалик фойдадан воз кечдилар ва ҳар йили топаётган фойдаларини ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қайта сарфладилар. Бундай дадил ҳаракат учун, сармоянинг катта фойда келтириши учун катта ишонч керак. Яқинда америкалик ҳамкорлар билан Тошкентда уяли тармоқ қувватини йил охиригача уч баравар ошириш юзасидан шартнома имзоланди. Ҳозир Тошкентда энг зич ва сифатли абонентлар мавжуд, лекин у йил охиригача бир ярим баравар ошади. Агар Марказий Осиё республикалари бўйича оладиган бўлсак, «ўздунробита» қўшма корхонаси тармоқ алоқаси мазкур ҳудуддаги бешта давлат тармоғидан ошиб кетади.

— «Ўздунробита» қўшма корхонаси «Ассоциация-800»га аъзо бўлгач, қандай афзалликларга эга бўлди?

— Қўшма корхона Ассоциация аъзоси бўлгач, Москва, Санкт-Петербург, Новосибирск, Омск, Нижний Новгород, Хабаровск, Ростов, Астрахань, шунингдек, Қозоғистон, Қирғизистон, Грузия, Доғистон, Татаристон операторлари билан тўғридан-тўғри шартномалар тузмоқда. Бу унинг диапазони юз минглаб кишига кўпайишини англатади.

— Ҳозирги «сара» уяли телефонлар қачонлардир росмана оммавий бўла оладими?

— Саволингизга савол билан жавоб бераман: бирор давлатда, ҳатто ҳар беш кишининг бири фойдаланаётган АҚШда у шу даражага етганми? Мобиль алоқаси ниҳоятда чегараланган, ўзига тўқ одамлар доирасига мўлжалланган. У ўзи сотиб олиш имконига эга бўлмаган киши қўлига хизмат асбоб-анжоми сифатида тушиши мумкин. Вақт ўтиши билан, техника ва технология мукаммалашиши билан мобиль алоқаси хизмати ҳақи тушиши мумкин, буни ҳозир ҳам сезиш қийин эмас. Айтганча, Ўзбекистонда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида уяли алоқа энг арзон нархдадир. Аммо энг муҳими, бу давлатнинг иқтисодий ривожланишига тўғридан-тўғри алоқадор бўлган инсон турмуш даражасининг ошишидир. Масалан, «Ўздунробита» қўшма корхонасининг яқин орадаги мақсади абонентларни 40000 тага етказишдир. Ўзбекистонда бундан кейин ҳам барқарорлик боқий бўлаверсин, агар унинг иқтисодий ривожи ва бундан буён ҳам шундай давом этса, ўртаҳол фуқаронинг турмуш даражаси ўсиши муқаррар ва у уяли телефонга эга бўла олади. Алқисса, уяли телефоннинг оммавий бўлиши омманинг ўз қўлидадир.

Валерий БИРЮКОВ.

ХУШХАБАР

НАМАНГАНДА ЯНГИ ЛИЦЕЙ

Наманганда ташкил этилаётган биринчи академик лицей янги ўқув йилида вилоятнинг барча туманларидан 600 нафар иқтидорли юқори синф ўқувчиларини қабул қилади. Ҳозир эса, лицей биноси қурилиши тезкорлик билан давом эттирилмоқда.

Янги ўқув юрти ноёб лойиҳа асосида қурилмоқда. Бу ерда таълим жараёнини ва ўқувчилар дам олишини ташкил этиш учун барча шароит кўзда тутилган. Синфхоналарни замонавий асбоблар, шу жумладан, энг янги компьютер техникаси билан жиҳозлаш кўзда тутилган. Ўқув корпуси ва ётоқхона билан бир вақтда спорт-соғломлаштириш мажмуи ҳам қурилмоқда. Унда спортнинг хилма-хил турлари билан шуғулланиш учун бир неча зал ва бассейн бўлади.

Иншоотнинг умумий қиймати бир юз йигирма миллион сўмдан кўпроқ бўлиб, маблағ маҳаллий бюджетдан ажратилган. Наманган Давлат университетининг профессор-ўқитувчилари лицейни шефликка олишга тайёргарлик кўрмоқда. Янги ўқув юртидаги машғулотларнинг кўпчилигини университет ўқитувчилари олиб боради.

Янги ўқув йилигача Наманган туманидаги 13-ҳунар-техника мактабининг йўналиши ҳам ўзгартирилади. Таълим тизимида бошланган ислоҳот талабларига мувофиқ, бу мактаб касб-ҳунар коллежига айлантирилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ 1998-99 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУТУБХОНАЧИЛИК факультетига:

— *кутубхонашунослик ва библиография (ўзбек, рус);*
— *китобшунослик ва китоб савдосини ташкил қилиш (ўзбек);*
— *архившунослик ва архив иши (ўзбек, рус);*

МАДАНИЯТШУНОСЛИК факультетига:

— *маданият назарияси ва тарихи (ўзбек);*
— *оммавий байрамлар режиссёри (ўзбек, рус);*
— *маданий дам олиш ташкилотчиси (ўзбек);*
— *маданият соҳаси менеджери (ўзбек);*
— *маданият соҳаси социологи (ўзбек, рус);*
— *халқ чолғу жамоалари раҳбари (ўзбек, рус);*
— *ҳаваскорлик халқ мусиқа ансамбли раҳбари (ўзбек);*
— *ҳаваскорлик дамли созлар жамоалари раҳбари (рус).*

Кундузги ва сиртқи бўлимларда ўқиш муддати 4 йил.
Кутубхоначилик факультети ва маданият соҳаси менеджери, маданият соҳаси социологи ихтисосликларига кириш имтиҳонлари қуйидаги фанлардан ТЕСТ асосида ўтказилади:

— *Ўзбекистон тарихи;*
— *она тили ва адабиёти;*
— *чет тили (инглиз, француз, немис тиллари).*

Қолган барча ихтисосликлар бўйича ижодий (профиль) имтиҳон ҳамда Ўзбекистон тарихи, Она тили ва адабиёт фанлари бўйича ТЕСТ синовлари ўтказилади.
Ижодий имтиҳонлар 21 июлдан 24 июлгача ҳамда ТЕСТ синовлари кундузги бўлимларда 1 августда, сиртқи бўлимларда 11 августда ўтказилади.

Институт манзили: 700164, Тошкент шаҳри, Яланғоч даҳаси, 127 - "а" уй. Тел: 162-12-35.

763

Матбаачилик

Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида нашр этилаётган 12 жилдли «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси» шубҳасиз, мамлакатимиз маънавий ҳаётида муҳим воқеадир. Унинг асосий вазифаси қарорда кўрсатиб ўтилганидек, мустақил республикамизнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий-маънавий ҳаётда эришган ютуқларини халқимизнинг кўп асрлик бой тарихи, фани, маданияти ва қадриятларини, мамлакатимизнинг жаҳон маданияти тараққиётида тутган ўрни ва аҳамиятини атрофлича акс эттиришдан иборат.

МИЛЛИЙ ҚОМУСНИНГ БИРИНЧИ ЖИЛДИ

Ҳар бир катта ишнинг бошланиши қийин кечади. Миллий энциклопедия 1-жилди мақолаларини тайёрлашдан аввал умумий йўналишларини белгилаб олиш, шунга монанд умумий сўзлик тузиш зарур эди. Бу борада катта салоҳият билан бетиним чуқур изланилди. Услубий-ташкилий-таҳлилий масалалар бир неча бор муҳокама этилди. Қисқа вақт ичида 1-жилд материалларини оммавий равишда босишга рухсат берилди.

Биринчи жилд 140 нашриёт-ҳисоб табоғи ҳажмида бўлиб, «А» ҳарфидан «Битик» сўзигача бўлган 5200 дан ортиқ мақолани ўз ичига олади. Уни тайёрлашда 400 дан ортиқ муаллиф иштирок этди. 1-жилд учун 800 дан зиёдрангли ва оқ-қора расм, харита тайёрланди.

Миллий энциклопедия анчайин универсал бўлганлиги учун, унда умумбашарий материаллар, фан соҳаларига оид умумий тушунчалар, жаҳоншумул воқеа-ҳодисалар ҳақидаги мақолалар кенг ўрин олди. Янада аниқроқ қилиб айтганда, 20 та давлат ҳақида комплекс мақолалар берилган.

Ҳамма универсал энциклопедияларда бўлгани каби Миллий энциклопедиянинг 1-жилдида ҳам асосий ўринлардан бирини биографик мақолалар эгаллади. Барча замонлар ва халқларга мансуб машҳур шахслар, илм-фаннинг турли соҳаларида ном чиқарган алломалар, кашфиётчилар, техника, адабиёт ва санъат намояндалари, таниқли давлат ва сиёсат арбоблари, юртимиз ва хорижда Ватан озодлиги йўлида курашган кишилар тўғрисида мақолалар берилади. Шахсларни танлашда ҳар бир соҳага доир мезон ишлаб чиқилган. 1-жилдда 500 га яқин шахс ҳақида маълумот берилди. Хусусан Амир Темур билан боғлиқ бир қанча туркум мақола эълон этилди. Тарихий шахслар фаолиятини ёритишда холис баҳо беришга ҳаракат қилинди, Жумладан, Алимқул, Анвар пошшо, Алихонтўра Шокирхонтўра ўғли, Беҳбудий каби шахслар фаолияти тўла-тўкис баён этилди.

1-жилд мақолалари мазмунининг асосий йўналиши мамлакатимиз тарихи, адабиёти, санъати, қадриятларига қаратилди. Ана шу мавзуларда 1000 дан зиёд янги мақола тайёрланди. Булар орасида «Авеста», «Алпомиш», «Алла», «Атлас», «Аския» каби мақолалар бор. Ислом дини билан боғлиқ кўп тушунчалар атеистик руҳдан тозаланиб, нисбатан батафсилроқ ёзилди. Бу мавзуда 50 дан зиёд янги мақола бор. «Аллоҳ», «Ал асмо ал-хусно», «Ассалом алайкум», «Азон», «Аза» мақолалари шулар жумласидандир.

Миллий энциклопедиянинг 1-жилдини мустақилликнинг 7 йиллиги арафасида чиқаришни режалаштираяпмиз. Яна шуни ҳам фахр билан таъкидлашни истардик: МДҲ давлатлари ичида фақат бизнинг мамлакатдагина ана шундай мукаммал нашр таёрланмоқда. У фақат илмий-ғоявий нуқтаи назардан эмас, матбаа ижроси жиҳатидан ҳам давр талабига жавоб беради, деган умиддамиз. Маънавий ҳаётимизда катта воқеа бўладиган улкан иш — Миллий қомус нашрининг қалдирғоч 1-жилди кейингилари учун маълум даражада тажриба мактаби бўлади. Ўқувчилар фикр-мулоҳазалари асосида кейинги жилдлар нашрини такомиллаштириб борамиз.

Булардан ташқари «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси» Давлат илмий нашриётида жорий йилда 3 жилдлик «Буюк ипак йўли» энциклопедиясининг 1-жилди, 1-жилдлик «Болалар энциклопедияси» ҳамда, Имом ал-Бухорийнинг таваллуд кунига атаб учта мўъжаз китобчадан иборат Сайланма ҳадисларни чоп этиш мўлжалланган.

Даврон ШОРАҲМЕДОВ, «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти бош директори ўринбосари.

ҚАДРИЯТ

ОБИДАЛАР СЎЗЛАСИН

Ўрта аср меъморчилигининг гўзал намунаси бўлмиш машҳур Вобкент минораси бунёд этилганига 800 йил тўлди. Минораи Калон, Жарқўрғон, Калтаминор, Исломхўжа каби мазкур меъморчилик-диний иншоотларнинг бу турида Вобкент минораси алоҳида ўрин тутмоқда. Чунки, у қомусий луғатларда таърифланишича «энг кўркам ва ихчамдир». Хўш, саккиз аср давомида ёдгорлик нималарни бошдан кечирди, ушбу соҳада қандай кашфиёт мавжуд, келажак авлод ота-боболаримиздан қолган меросни асраб-авайлаш учун нима қилмоқ лозим?

Маълумки, XII асрда Мовароуннаҳрда қорахонийлар сулоласи ҳукм сурди. Шу хонадоннинг йирик вакили, тарихда «шоҳ-қурувчи» деб ном қолдирган Арслонхон (1102-1130) Минораи Калонни 1127 йилда қурдирди. Афсоналарга кўра, бу иншоотни қуриш мақсадида моҳир меъмор узоқ ўлкадан олиб келган қумни туя сути билан қўшиб, пойдевор қурдирган эмиш.

Археолог олимларимиз маълумотларига қараганда, Вобкентнинг ёши Бухорои шарифдан кам эмас. Мавқеи камроқ бўлсада, кўҳна пойтахтдан 27 км. узоқликда жойлашган бу мавзе салоҳиятини йўқотмай, ўз ўрнини сақлаб келган. Масжид ёнида минора қуриш ниятида бўлган вобкентликларнинг умидини амалга оширишда Бухорода сиёсий ва иқтисодий таъсир доираси кенг бўлган садрлар бош-қош бўлганлар. Садрлар шаҳримизда тахминан V асрда пайдо бўлган. «Садр» сўзи «кўкрак» деган маънони англатади. Мазкур табақа вакилларига тасаввуф тариқатининг йирик намояндаси Абдулхолиқ Ғиждувоний катта ҳурмат ва эҳтиром билан қараган.

Вобкент минорасига асос солган садр Бурҳониддин Абдулазиз II дин ва ахлоқ, иймон ва эътиқод, маънавият ва маърифатни юксалтирмоқ ва мустаҳкамламоқ умидида ўз сармоясини сарфлаган. Иншоот нозик дид, юксак маҳорат билан барпо этилиб, асрлар ижодий тажрибасини ўзида мужассам этиб, сайқал топган. Унинг мезанаси (юқори қисми) сарвқомат теракка ўхшайди, бетакрор кошинкори нақшлар эса унга ўзгача тароват бағишлайди.

Меъморий ёдгорликнинг баландлиги 40 метрдан ошиқдир, пастки қисми диаметри (кўндаланги) 6 метр бўлиб, мезанасининг диаметри эса 3 метрни ташкил этиб, 12 қиррали призма асосга қўйилган. Обида, айниқса, баҳорги тиниқ осмон кунларида ингичка ва бежирим бўлгани учун нафис тароват касб этади. Байрам кунлари атрофдаги кўпгина қишлоқ аҳли сайлга йиғилиб, бир-бирларини олқишлаганлар. Бу юртдан етишиб чиққан шоир Мужрим Обид, олим Аҳмад Дониш, драматург Мирзо Ҳайит Саҳбо, халқ артисти Саттор Ярашевлар мазкур бежирим мажмуа билан фахрланганлар.

Яқинда топилган янги архив маълумотлари асосида, минора анча олдин, яъни тахмин қилинганидан ярим аср аввал бунёд этилган деган тўхтамга келдик. Бунга Сталин қатағони қурбони, бухоролик археолог-профессор Мусо Саиджонов шахсий ҳужжатлари далолат бермоқда. Тадқиқотчининг минорадаги куфий ёзувларини таҳлил этиш натижасига кўра, курилиш вақтини 1141 йил дейишга асос бор.

Ўлкамиз тарихида энг обрўли ва қимматли манба ҳисобланмиш «Китоби Муллозода» (XV аср) Садр ал Кабир Бурҳониддин Абдулазиз II вафоти 1198 йил деб белгиланган. Демак, илмий фаразга асос мавжуд. Ўйлаймизки, мазкур муаммо яқин орада ҳал бўлиши мумкин.

Мустақиллик шароитида қадриятларимиз тикланаётган бир пайтда маданиятимизнинг жаҳонаро ёйилиши учун ёшларда юрт, миллат, миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини шакллантириш мақсадида аждодларимиздан қолган бебаҳо ва ноёб обидаларни ўрганишимиз, кўз қорачиғимиздек асрашимиз даркор. Албатта, Вобкент минораси ўзининг нуфузи билан бу кенг ижтимоий-маданий вазифани ечишда салмоқли ҳисса қўшади.

Феруз БАФОЕВ, Бухоро давлат университети. толиби.

ЖУРНАЛИСТЛАР САЙЛИ

Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фонди Тошкент шаҳар бўлими ташаббуси билан пойтахтимиздаги Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғида журналистларнинг анъанавий сайли бўлиб ўтди. Унда пайтахт оммавий ахборот воситалари ходимлари, шаҳар ва туман ҳокимлиги вакиллари иштирок этдилар.

Анъанавий сайл тантанасида қатнашган Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фонди Тошкент шаҳар бўлими раҳбари, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Э. Эрназаров, республика фонди ҳамраиси Х. Дўстмуҳамедов бу ерда тўпланган қаламкашларни касб байрами билан табриклаб, уларга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар. Журналистлардан бир гуруҳи эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Таниқли санъаткорларнинг дилрабо куй ва қўшиқлари сайлга алоҳида завқ-шавқ бағишлади.

(ЎзА)

Имом ал-Бухорийга бағишланган почта маркаларини ОТАЖ «Ўзбекистон маркаси» тайёрлади ва Ўзбекистон Почта ва телекоммуникация агентлиги томонидан муомалага чиқарилди.

Маркада Имом ал-Бухорийга бағишланган ҳозирги ўзбек миниатюрасининг бир фрагменти тасвирланган. Муомалага марка билан биргаликда рангли хатжилд чиқарилган.

С. ҲАСАНОВА.

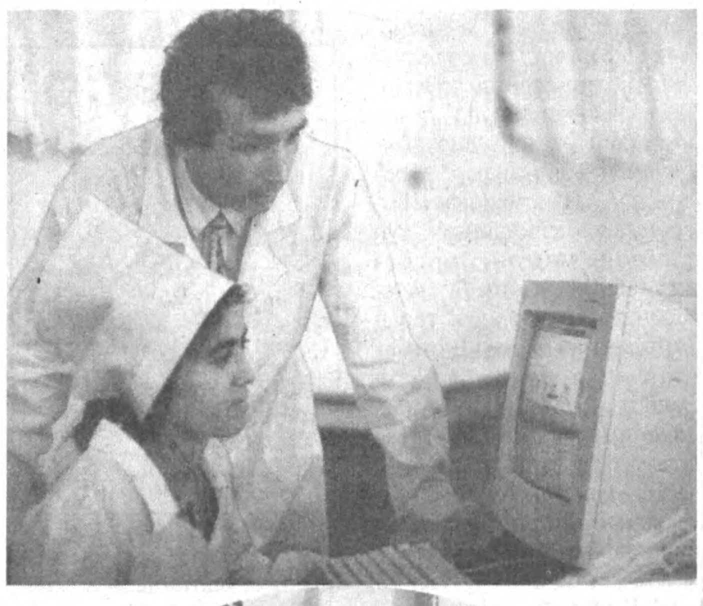

Мамлакатимиз аҳолисининг соғлигини тиклаш, саломатлик масканларини малакали кадрлар билан таъминлашда Самарқанд тиббиёт билим юртининг айрича ҳиссаси бор. Ўтган йиллар мобайнида бу ўқув даргоҳини қарийб минг нафар йигит-қиз битириб чиққани фикримизнинг далилидир.

Айни кунларда билим юртида 3 нафар фан доктори, 30 нафардан зиёд фан номзодлари ва 5 нафар Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими бўлажак шифокорларга таълим-тарбия бермоқда.

СУРАТЛАРДА: ***иқтисод фанлари номзоди Алижон Воҳидов талаба Зебо Хўжақуловага компьютер сирларини ўргатмоқда; машғулот пайти.***

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

FrancE 98

МАЙДОН ТАШҚАРИСИДАГИ ГАПЛАР

РАҚИБ ТАНЛАМАС ХАЖИ...

Руминия миллий жамоаси сардори Жикэ Хажи катта футбол билан хайрлашиш ниятида эканини маълум қилди. У "Карпат ўлкасининг Марадонаси" деган ном билан жаҳон футболи оламида довруғ қозонган эди.

33 ёшли Ж.Хажи 16 йил давомида яшил майдонда тўп сурди, 115 маротаба миллий жамоа ўйинларида иштирок этди. Ҳозир у хайрлашув ўйинини ташкиллаштириш ташвишида.

МАРАДОНА: «ТЎЙИБ ЙИҒЛАГИМ КЕЛАЯПТИ»

Футбол юлдузи Диего Марадона Аргентина жамоаси мағлубиятидан сўнг "Тўйиб йиғлагим келаяпти", деди. Маълумки, Аргентина миллий жамоаси Голландия футболчилари билан бўлган учрашувда 1:2 ҳисобида мағлубиятга учраб, кейинги босқичда иштирок этиш ҳуқуқидан маҳрум бўлган эди.

Айни пайтда Аргентина матбуотида жамоа мағлубияти сабаблари битилган кўплаб мақола ва шарҳлар эълон қилинмоқда. Кимдир бунда жамоа мураббийсини танқид қилса, яна кимдир ўйинчиларни айбламоқда. Айримлар эса Голландия футболчилари Аргентина жамоасидан кўра чиройли ўйин кўрсатганини эътироф этишмоқда.

КЛИНСМАН ФУТБОЛ БИЛАН ХАЙРЛАШМОҚЧИ

Хорватия миллий жамоасининг Германия футболчилари устидан қозонган ғалабаси бир неча немис футболчисининг футбол билан хайрлашишига сабаб бўлди. Германия матбуотида бу ҳақда кўплаб мақолалар эълон қилинаётир.

Маълумотларга қараганда, Германия мағлубиятидан сўнг жамоанинг етакчи ўйинчилари - 33 ёшли Ю.Клинсманн ҳамда 32 ёшли Ю. Коллер суюкли машғулоти билан хайрлашажагини маълум қилган. Айни пайтда жамоанинг яна бир неча аъзоси ҳам шундай фикрда, деб хабар беради РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси.

ЧЕМПИОН ПИНГВИН

Бразилиянинг Рио-де-Жанейро шаҳридаги пляжлардан бирида пингвин тутиб олинди. Маълумотларга қараганда, у совуқ ўлкадан бу ерга адашиб келиб қолган. Бразилияликлар ўз миллий жамоасининг бешинчи маротаба жаҳон чемпиони бўлишига ишонч билдириб, бу денгиз ҳайвонига "беш карралик чемпион" деб ном берди. Суратчилар пингвинни мамлакат миллий байроғи остида бир неча бор суратга олишди ва сўнг уни шаҳар ҳайвонот боғига ҳадя қилишди.

АВТООЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

Германиянинг «Фолксваген» компанияси Босния пойтахти — Сараевода ўз маҳсулотларини ишлаб чиқаришни яна йўлга қўйди. Югославияда юз берган нотинчликлар сабаб "Фолксваген"нинг бу ердаги заводлари вақтинча ёпиб қўйилган эди. Маълумки, компания 1972 йилдан буён мазкур мамлакатда фаолият кўрсатиб келади. Айниқса, бу ерда ишлаб чиқарилган "Голф" русумли енгил автомобил ва "Кадди" русумидаги юк ташувчи машина харидорлар эътиборини қозонган эди.

Бундан буён «Фолксваген»нинг Босниядаги бўлими дастлаб йилига 10 мингта автомобил ишлаб чиқаради. Кейинчалик эса бу кўрсаткични 30 мингтага етказиш режалаштирилмоқда.

x x x

"Ауди" фирмаси ишлаб чиқараётган қимматбаҳо машиналар қаторига яна бир автомобил қўшилди. "Хорьх" русумли бу машина ташқи кўриниши ва ички безаклари жиҳатидан 30-йилларда дунёнинг энг яхши автомобиллари сирасига кирарди. Лекин иккинчи жаҳон урушидан сўнг уни ишлаб чиқариш тўхтатилган эди.

x x x

"БМВ" концерни ишлаб чиқарган автомобиллар бугунги кунда дунёнинг деярли барча мамлакатлари бозорларини қамраб олмоқда. 1997 йилда концернинг йиллик айланма маблағи 60,13 миллиард маркага етди. Бу режада белгиланганидан 15 фоиз зиёд демакдир.Жорий йилда концерн ўз маҳсулотларини кўпроқ Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларига экспорт қилиш ниятида. Чунки, "БМВ" концернига кейинги пайтларда ушбу минтақа мамлакатларидан келаётган буюртмалар сони тобора ошиб бораётир. Шунингдек, Шимолий Америка ҳамда Шарқий Европа мамлакатлари бозорларида ҳам "БМВ" тамғаси туширилган ихчам, қулай, шинам ва кучли автомобилларга бўлган эҳтиёж тобора ортмоқда.

(ЎзА)

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ
700084, Тошкент ш., Амир Темур кўчаси, 108. Тел. 357775

Телекоммуникация тармоқлари ва коммутация тизимлари:
Телекоммуникация узатиш тизимлари:
Радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение:
Менежмент.
Кундузги ва сиртқи бўлимларга аризалар 20 июндан 20 июлгача қабул қилинади.
750

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ - ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ
1998 йил 11 июль куни соат 10.00 да институтга кирувчилар учун ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ.
ИНСТИТУТИМИЗГА МАРҲАМАТ!
767
Манзилгоҳ: Мовароуннаҳр кўчаси, 20 - уй.

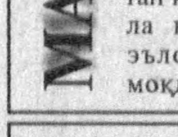

Гидрометеорология Бош бошқармасининг хабар беришича, 8 июлда Ўзбекистон ҳудудида ёғингарчилик кутилмайди, ҳаво кам булутли бўлади. Қорақалпоғистонда ва Хоразм вилоятида кечаси 22-27, кундузи 37-42 даража, Бухоро ва Навоий вилоятларида кечаси 23-28, чўл зонасида 31 даражагача, кундузи 40-45 даража иссиқ бўлади.

Самарқанд, Жиззах, Сирдарё, Тошкент вилоятларида кечаси 22-27, кундузи 37-42 даража, пойтахт вилоятининг тоғли туманларида кечаси 18-23, кундузи 28-33 даража иссиқ бўлади.

Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларида ҳаво кам булутли бўлади, кечаси 23-28, кундузи 40-45 даража, Фарғона водийсида кечаси 21-26, кундузи 36-41 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳарорат кечаси 24-26, кундузи 40-42 даражага етади.

Тошкент ўрмон-мелиоратив техникуми маъмурияти ва меҳнат жамоаси Ўзбекистон Давлат ўрмон қўмитаси раиси Абдушукур Хоназаровга ўғли **ШЕРЗОДЖОНнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Олмос» акциядорлар жамияти жамоаси 10-сон дўкон мудири Комилжон Умарқуловга падари бузруквори **ТОШКЕНБОЙ** **отанинг** вафоти муносабати билан таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»
МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси
Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ
Таҳрир ҳайъати: М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), А. Жабборов, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Пак (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, Л. Спиридонов, Р. Фарҳодий, И. Худоёров, И. Шоғуломов, Ў. Ҳошимов.
ТЕЛЕФОНЛАР: *Хатлар бўлими 136-29-89, 133-07-48; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.*
Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0173, 34565 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Э. Болиев.
Навбатчи — Т. Абдураҳмонов.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 23.15* 1 2 3 4 5 6